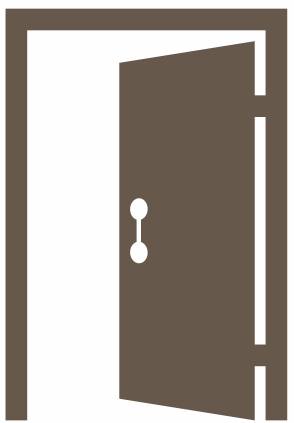

DESCUBRIR O MUSEO DO POBO GALEGO

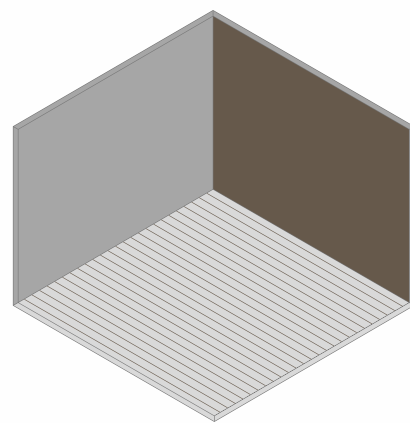

RESOLVEDE AS

RESOLVEDE AS PISTAS

75 min
para sair

6 espazos e
moitas
preguntas

www.museodopobo.gal
S.Domingos de Bonaval s/n Compostela

Dámosvos a benvida ao Museo do Pobo Galego. Un museo etnográfico que trata sobre a cultura tradicional de Galicia. Está situado nun antigo convento, o de San Domingos de Bonaval, fundado no 1218.

Con este xogo ídelo coñecer á vez que vos poñemos a proba... canto recordades do estudado en clase? Imos pór en relación os contidos que estades a tratar ou trataredes en Bacharelato co que hai no Museo. Poderedes, se o precisades, usar os vosos teléfonos móbiles para obter máis información e resolver as preguntas. Agardamos que vos sexa entretido.

As tarefas:

1. Ir resolvendo, por orde, as pistas que se vos formulan.
2. Ao rematardes, volver ao punto de inicio e reflexionar sobre a proposta que vos lanzará o xogo.
3. Se tedes tempo, volvede todos e todas xuntas visitar as salas do Museo e explicade ao resto da aula as vosas pistas e as vosas dúbidas.

Comezamos!

EDIFICIO

ESCALEIRA de Bonaval.

A tripla escaleira helicoidal é unha construción única no mundo. Buscádea no mapa (é o círculo con tres manchas que se repite en cada andar). Foi deseñada a finais do século XVII polo arquitecto Domingo de Andrade e é de estilo barroco. Toda a parte do edificio onde se atopa o Museo foi reformada daquela.

Ten forma de hélice e, aínda que moita xente lle chame escaleira de caracol, non o é! Observádea, que diferencias vedes entre unha de caracol e unha helicoidal como esta? Indicade polo menos, unha.

A elección da hélice como base para o deseño desta escaleira non é caprichosa, senón que obedece a dúas características matemáticas desta familia de curvas: teñen a curvatura constante e son as xeodésicas nun cilindro. Que quere dicir isto? Imos repasar as matemáticas da ES0.

E agora imaxinade que organizades unha celebración e queredes colocar unha alfombra sobre as escaleiras de xeito que cada chanzo estea cuberto cunha das cores do arco da vella. Cal sería a cor do ultimo chanzo en cada unha das tres?

Se vos apetecía subilas, tedes a oportunidade si queredes resolver este "problema".

SALAS DE ETNOGRAFÍA

SALA DE OFICIOS

A identidade galega é un tema central que está implícito en todo o que mostra o Museo. Agora ben, hai moitos tipos de identidade e moitas formas de amosalas diante dos e das demais. As xergas e xeitos de falar diferenciados ou as marcas e símbolos cos que nos tatuamos ou marcamos as nosas pertenzas é algo que facemos no S.XXI como mostra identitaria, mais que xa facían tamén na época medieval.

Hai un oficio nesta sala que amosa a súa identidade gremial cunha xiria e con simboloxía coa que marca o seu traballo. Cal é?

SALA DE OLARÍA

Xa pasastes por varias vitrinas a falar de oficios tradicionais, aqueles que manipulan as materias primas que extraemos do noso territorio. Agora estades na das persoas que fan cacharros de arxila.

A maioría das cores destes cacharros responden á cor natural da terra de onde se colleu a materia prima. Podedes ver no alto das vitrinas o nome da zona concreta.

Xaora, que pasa cos cacharros negros? Galiza non ten terreo volcánico polo que a cor negra non é natural senón resultado da cocción en fornos coma este.

Ao non ter cheminea os cacharros tinguense máis da cor fornecida polo fume. Ao ter cheminea o fume canalízase e a tintura é máis doada de limpar. Apuntade as zonas oleiras onde se cove con fornos abertos:

SALAS DE ETNOGRAFÍA

SALA DE ARQUITECTURA

Percorrede a sala e reparade no material maioritario que se usa para a construción das casas de xeito tradicional. Que tipo de pedra é?

Busca na sala o mapa que fala de tipos de materias primas que temos para construír e relacionádeo coas zonas onde abunda cada unha delas.

A orografía, a funcionalidade ou a materia prima determina o tipo de construcións que se facían. Reparade nos hórreos e nas súas características. Segundo o territorio e o poder adquisitivo da familia, úsase un ou outro material para construílo, ademais a función de gardar a colleita fai que sempre se faga elevado do chan e con boa ventilación mais, por que non teñen escaleiras ou de telas falta o último chanzo? Polo mesmo motivo colocan unha pedra en paralelo do chan, entre o solo do hórreo e os piares.

SALA DE SOCIEDADE

As sociedades campesiñas conciben o tempo dunha maneira cíclica mentres que as sociedades urbanas e industrializadas concíbeno dun xeito lineal. Nesta concepción tradicional, as festas funcionan como marcas de tempo. Buscade o apartado que fala disto e relacionade os solsticios e os equinoccios con festas que se celebran nestes periodos:

Solsticio de Inverno _____

Equinoccio de Primavera _____

Solsticio de Verán _____

Equinoccio de Outono _____

SALAS DE HISTORIA

As salas de Historia do Museo abren co mapa de Domingo Fontán. Este matemático e xeógrafo, nacido en 1788 en Portas, Pontevedra, está soterrado no Panteón de Ilustres que temos na igrexa de Bonaval.

É o autor da Carta Geométrica de Galicia, o primeiro mapa moderno de Galicia, feito con criterios matemáticos. Tardou 17 anos en concluílo e é tan detallado que non o superaron até ter ferramentas como Google Earth. Conta a lenda que, a pesar de ser o máis detallado do momento, esqueceu de apuntar un lugar... mais antes de metelo en imprenta deuse de conta e incorporouno. Que lugar sería?

Buscade no mapa, está a vosa vila apuntada?

REMATE E REFLEXÓN

Ide a igrexa para agardar ao resto do grupo. Mentres deixámosvos o logo do Museo para que reflexionedes

Que dous elementos conforman o logo?

Este Museo creouse en 1977 aínda que a idea xa viña de comezos do S.XX da man do Seminario de Estudos Galegos, estudantes que quixeron investigar e documentar a cultura galega. A súa intención era evitar que desaparecese, dado os cambios no xeito de vida tradicional que se estaban a dar a partir da revolución industrial. Estas persoas puxeron o foco no campo e no mar como elementos que definían o xeito de vida do pobo galego e por iso os elementos que vedes no noso logo.

Despois de ter percorrido o Museo e facervos unha idea de como quixeron representar a cultura tradicional de Galicia, preguntámosvos: **Que engadiriades ou sacariades vós do Museo para falar da cultura galega no S.XXI?**

Escribídeo nesta folla e deixádea na recepción do Museo se queredes.

Grazas por visitarnos!

